

Sopimus

Väylävirasto
Raision kaupunki

VÄYLÄ/494/04.02.01/2025

E18 Turun kehätie, Raision keskustan kohta -hankkeen toteuttamisesta, yhteistyöstä ja rahoitusjärjestelyistä

Sopijapuolet	Väylävirasto PL 33, 00521 Helsinki
Y-tunnus	1010547-1
	Raision kaupunki PL 100, 21201 Raisio
Y-tunnus	0204428-5

Suomen valtiosta käytetään jäljempänä nimitystä valtio ja Raision kaupunki nimitystä Raision kaupungista.

Väylävirasto puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa Hankkeet -toimiala.

Raision kaupunki puolella tämän sopimuksen toteuttamisesta vastaa Infra palvelu -vastuualue.

Sisältö

1	Sopimuksen tarkoitus	3
2	Hankkeen laajuus	3
2.1	Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat	3
2.2	Hankkeen laajuusmuutokset ja mahdolliset erilliset lisäkohteet	4
3	Hankkeen toteutus	5
3.1	Hankkeen toteutustapa ja aikataulu	5
3.2	Allianssin tilaajaosapuolia koskevat yhteiset hankinnat	6
3.3	Fintraffic Tie Oy:n Allianssin erillishankintojen käsittelyn periaatteet	6
3.4	Yhteistoiminnasta hankkeessa	7
3.4.1	Tilaajaosapuolten ohjausryhmä	8
3.4.2	Allianssiurakan johtoryhmä	8
3.4.3	Allianssiurakan projektiryhmä	9
3.5	Allianssiurakan laajuusmuutosten ja mahdollisten lisäkohteiden käsittelyn periaatteet	9
4	Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet	9
5	Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus	10
5.1	Toteutuskustannukset	10
5.2	Maanlunastus- ja korvauskustannukset	12
5.3	Toteutuskustannusten rahoittaminen	12
5.4	Omistus ja kunnossapito	15
5.5	Laskujen maksu	15
5.6	Arvonlisävero	16
6	Toiminta takuuaikana	16
7	Tietoturva ja tietosuoja	16
8	Riitaisuuksien ratkaiseminen	17
9	Sopimuksen voimaantulo ja allekirjoittaminen	17

1 Sopimuksen tarkoitus

Valtio ja kaupunki sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoituksin ja jäljempänä määritellyin ehdoin toteuttamaan E18 Turun kehätie Raision keskustan kohdan parantamisen yhteisrahoitteisena hankkeena. Rakennuskohteesta käytetään jäljempänä tässä sopimuksessa nimitystä "hanke" tai "Allianssiurakka".

Tällä sopimuksella kaupunki valtuuttaa valtion toimimaan hankkeen rakennuttajana ja tilaajana ja kilpailuttamaan ja vastaanottamaan tarvittavat urakat ja palveluhankinnat kaupungin omistukseen tulevien väylien ja rakenteiden osalta kaupungin puolesta.

Yhteisrahoitteisessa hankkeessa rahoittajana sekä toteuttavana osapuolena on Raision kaupunki. Hankkeessa kolmantena rahoittajana ja tilaajaosapuolena on Fintraffic Tie Oy. Väyläviraston ja Fintraffic Tie Oy välille solmitaan erillinen toteuttamissopimus, millä yhtiö valtuuttaa valtion toimimaan hankkeen rakennuttajana ja tilaajana. Väylävirasto, edellä mainitun valtuuksin toimii julkisen hankinnan kilpailutuksen hankintayksikkönä. Väylävirasto toteuttaa hankkeen Allianssiurakkana (RALLI).

E18 Turun kehätie on yksi Suomen tärkeimmistä päätie- ja satamayhteyksistä. Hankkeen tavoitteena on parantaa Raision ydinkeskustan liikennejärjestelyjä vastaamaan eurooppalaisen TEN-ydinverkon vaatimuksia. Hanke toteutetaan pääpiirteissään E18 Turun kehätien Raision keskustan kohta nimisen lainvoimaiseen tiesuunnitelman sisältöä noudattaen (hyväksymispäätös 30.6.2022). Maantietunnelin toteutus perustuu tiesuunnitelman ohella laadittuun maantietunneleiden hallintoviranomaisena toimivan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin hyväksymään Turvallisuuskonseptiin ja sen hyväksymispäätökseen (Dnro TRAFICOM/561762/05.03.161.01/ 2019) 19.12.2019.

Tässä toteuttamissopimuksessa määritetään Väyläviraston ja Raision kaupungin kesken osapuolten hankkeen toteuttamiseen liittyvästä yhteistoiminnan, rahoituksesta ja kustannustenjaon periaatteista.

2 Hankkeen laajuus

2.1 Hankkeen sisältö ja määrittelyasiakirjat

Hanke toteutetaan pääpiirteissään E18 Turun kehätien Raision keskustan kohta nimisen lainvoimaiseen tiesuunnitelman sisältöä noudattaen (hyväksymispäätös 30.6.2022).

Maantietunnelin toteutus perustuu tiesuunnitelman ohella laadittuun maantietunneleiden hallintoviranomaisena toimivan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin hyväksymään Turvallisuuskonseptiin ja sen

hyväksymispäätökseen (Dnr TRAFICOM/561762/05.03.161.01/2019)
19.12.2019.

Sopimuksen kohteena oleva hanke ja sen laajuus määrittyvät seuraavien asiakirjojen mukaisesti:

- Tiesuunnitelma 30.9.2020 päivätty ja 31.5.2022 muutettu tiesuunnitelma. Hyväksymispäätös 30.6.2022.

Tiesuunnitelman sisällöstä poiketen katu K4 Martinkatu ei sisälly hankkeeseen.

Hankkeessa toteutetaan Raision tunneli (434 m), 3+3 kaistainen kaksiputkinen tunneli. Tunneli on rakenteeltaan betonitunneli. Tunnelin yhteyteen on suunniteltu kolme teknisen tilan tilavarausta (länsiosa 100 m², keskiosa 30 m², itäosa 200 m²). Teknisiin tiloihin sijoitetaan tunnelitekniikan vaatimat laitteistot ja järjestelmät.

Raision tunnelin tekniset varusteet ja järjestelmät on määritetty tiesuunnitelmassa ja turvallisuuskonseptissa. Sopimuksen kohteena oleva Raision tunnelin vaatimukset määrittelee tunnelidirektiivi sekä Väyläviraston ohjeistus. Tunnelin tekniset järjestelmät tarkentuvat osana rakennussuunnitelmavaihetta. Fintraffic Tie Oy:n rahoituksella toteutettavat kohteet tarkentuvat Allianssiurakan kehitysvaiheessa.

Hankkeeseen sisältyvän betonitunnelin kannen rakenteiden yläpuolinen täyttö perustasoon ympäröivään maastoon ja rakenteisiin ja jalankulun tai pyöräilyn käytäviin liittyviksi siten, että kokonaisuus on tarkoituksenmukainen sekä toimiva, yleinen alue. Kannen päälle ei varauduta rakentamaan asuin- tai muita rakennuksia. Kevyet rakenteet ja rakennelmat ovat sallittuja ja niiden suunnittelussa on varmistettava vaikutukset kannen mitoittamiseen. Raisiontien kohdalla kannen rakenteellinen ratkaisu mahdollistaa pikaraitiotien toteuttamisen myöhemmin.

Hankkeen sisältöön kuuluu hankkeen parhaaksi ajattelun periaatteiden mukaisesti mahdolliset projektin laadunhallintaa tukevat koulutukset, sertifikaatit sekä sisäiset ja ulkoiset arvioinnit että auditoinnit, kuten esimerkiksi BREEAM ja IPAT.

2.2 Hankkeen laajuusmuutokset ja mahdolliset erilliset lisäkohteet

Hankkeeseen on määritetty tämän sopimuksen teko hetkellä seuraavat ehdolliset optiokohteet:

- Valtatie 8 parantaminen Kuloisten eritasoliittymän kohdalla, Raisio, TS
- Kantatie 40 Hoikkalan alikulkukäytävien suunnittelu ja korjaustyöt

Mikäli hankkeen ehdolliset optiokohteet päätetään toteuttaa, niin on niiden kustannusten jaosta sovittava hankkeen tilaajatahojen kesken erikseen.

Sopimuksen sisältöön liittyviin optiokohteisiin tulee olla ulkopuolinen erillisrahoitus kyseisen tilaajaosapuolen yhdessä tai erikseen järjestämänä.

Muista mahdollisista hankkeen laajuusmuutoksista sovitaan hankkeen ohjausryhmässä.

3 Hankkeen toteutus

3.1 Hankkeen toteutustapa ja aikataulu

Hankkeen toteutus sisältää kilpailutusvaiheen sekä urakkavaiheen.

Hanke toteutetaan Allianssimallilla, mikä perustuu Allianssin tilaajaosapuolten ja palvelutuottajaosapuolten väliseen yhteiseen Allianssiurakkasopimukseen (E18 Raision keskustan kohdan parantaminen, Allianssiurakka (RALLI)).

Allianssiurakka käsittää hankintavaiheen sekä kehitys- ja toteutusvaiheet. Allianssiurakka sisältää sekä hankkeen rakentamissuunnittelun että rakentamisen, tunnelijärjestelmien säätöjakson ja takuuajan.

Allianssiurakan tilaajaosapuolia ovat Väylävirasto, Fintraffic Tie Oy sekä Raision kaupunki. Allianssiurakan palveluntuottajaosapuolilla tarkoitetaan Rakentajaosapuolta ja Suunnittelijaosapuolta. Varsinais-Suomen ELY-keskus toimii keskeisenä sidosryhmän edustajana Allianssiurakassa (tunnelin hallinnoijan ja hankkeen valmistuttua tienpitäjän roolissa).

Väylävirasto vastaa hankkeen rakennuttamisesta (projektinhallinta, hankintojen kilpailuttamisesta, valvonnasta ja vastaanotosta). Työmaan johtovelvollisuuden siirretään myöhemmin solmittavalla Allianssiurakkasopimuksella kokonaisuudessaan Allianssissa toimivalle päätoteuttajalle. Allianssin Rakentajaosapuoli toimii hankkeeseen nimettävänä päätoteuttajana.

Hankkeen aikataulu:

- Kilpailutusvaihe 2/2025-6/2025
- Allianssiurakan kehitysvaihe 7/2025-
- Allianssiurakan toteutusvaihe kevät 2026-
- Tunnelin käyttöönotto, säätöjakso ja tien liikenteelle luovutus 2029
- Allianssiurakan vastaanotto ja jälkivastuuvaihe (5 vuotta) 2029-
- Allianssiurakan lopullinen luovutus 2034

Allianssiurakan töiden arvioidaan valmistuvan viimeistään vuonna 2029, jolloin toteutetut väylät ja tunneli teknisine järjestelmineen otetaan liikenteelle sekä käyttöön. Allianssiurakan vastaanotto tapahtuu erillisessä vastaanottotarkastuksessa. Rakenteiden ja järjestelmien takuuajaiset toimenpiteet ja kesto määritetään Allianssiurakan kehitysvaiheessa. Esimerkiksi Allianssiurakassa toteutettuja ratkaisuja voidaan tarpeen

mukaan vastaanottaa myös vaiheittain. Pääpiirteissään rakenteiden takuu aika on Allianssiurakassa 5 vuotta, mutta mm. vihertöiden ja teknisten järjestelmien takuuaikat ovat 2 vuotta.

Molemmat tämän sopimuksen osapuolet sitoutuvat toteuttamaan hankintansa yhteisesti sovitussa aikataulussa. Sopijapuolen tulee ilmoittaa toiselle sopijapuolelle välittömästi, mikäli rakennustöiden ja/tai hankintojen aloittaminen tai toteuttaminen viivästyy mistä tahansa syystä edellä esitetystä aikataulusta.

Mikäli rakennustöiden aloittaminen tai toteuttaminen viivästyy edellä esitetystä aikataulusta, Allianssiurakan osapuolet neuvottelevat kohdassa 3.4. määritellyissä yhteistyöelimissä tapauskohtaisesti mahdollisen viivästyksen vaikutuksista hankkeelle.

Allianssin osapuolet päättävät kaikista vähäistä suuremmista muutoksista hankkeen laajuuteen, ajoitukseen, toteutukseen tai kustannuksiin yhdessä.

Sopijapuolet eivät lähtökohtaisesti peri toisiltaan viivästymisistä aiheutuneita Allianssiurakan yleiskustannuksia tai muita kuluja esimerkiksi tunnelijärjestelmän säätöjakson tai käyttöönottoluvan viivästyessä, mutta samalla osapuolet sitoutuvat edistämään hankkeen kokonaisuutta sekä tavoitteiden toteutumista.

3.2 Allianssin tilaajaosapuolia koskevat yhteiset hankinnat

Väylävirasto käyttää Allianssiurakan hankintavaiheessa sekä urakan valvonnassa ja seurannassa ainakin seuraavia hankkimia asiantuntijakonsultteja. Asiantuntijat ovat tilaajaresursseja sekä kilpailutuksen että Allianssiurakan läpiviemiseksi:

- hankintakonsultti (hankintavaihe)
- puolueeton tarkkailija (hankintavaihe)
- yhteistyökyvykkyyden arvioija (hankintavaihe)
- tilaajan tietomalli- ja tiedonhallinnan asiantuntija
- tilaajan turvallisuuskoordinaattori
- viestintäkonsultti
- talousasiantuntija
- kustannusasiantuntija
- tunnelin turvallisuuskonseptin tarkastaja-asiantuntija

Tilaajaosapuolia koskevat kustannusten jakoperiaatteet määritetään tämän sopimuksen kohdassa 5.1. Toteutuskustannukset.

3.3 Fintraffic Tie Oy:n Allianssin erillishankintojen käsittelyn periaatteet

Hankkeessa toteutettavan tunnelin liikenteenhallinnan ja -ohjauksen järjestelmien toteuttamisessa noudatetaan valtion osalta sopimusta tie-,

meri- ja rautatieliikenteen ohjaus- ja hallintapalveluista
(VÄYLÄ/3484/02.01.07/2023) liitteineen ("Kumppanuussopimus").

Allianssiurakan kehitysvaiheessa yhdessä osapuolten kanssa määritetään Fintraffic Tie Oy:n mahdollisesti hankkimat ja rahoitusosuudellaan kattamat erilliskohteet, koskien mm. tunnelin järjestelmien, laittilojen, ohjelmistojen, laitteiden ja varusteiden toimitusta. Fintraffic Tie Oy:n erilliskohteiden kustannukset ja vaikutus Allianssiurakan tavoitekustannukseen käsitellään ja hyväksytään tilaajaosapuolten välisessä ohjausryhmässä.

Erillishankintojen periaatteet ja Allianssiurakan kehitysvaiheessa laadittava laskutusohje sekä maksumekanismi perustuu tilaajaosapuolten väliseen rakenteiden ja laitteiden omistuskakoon. Allianssiurakassa toteutuneet kustannukset tulee olla eriteltävissä ja kohdistettavissa omistuskakoon perustuen. Allianssiurakan hankinta-, kehitys- ja toteutusvaiheen yleisten kustannusten osalta noudatetaan kustannuskakoperiaatetta. (Asia täsmentyy tämän sopimuksen kappaleessa 5 Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus).

3.4 Yhteistoiminnasta hankkeessa

Yhteistoimintaa hankkeessa toteutetaan Väyläviraston, Raision kaupungin, Fintraffic Tie Oy:n välillä tilaajaosapuolten ohjausryhmässä (3.4.1).

Ohjausryhmä toimii hankkeen toteuttamisen valmisteluvaiheessa, hankkeen toteuttamiseksi tarvittavan Allianssiurakan ja mahdollisten muiden tilaajahankintojen kilpailutus- tai hankintavaiheissa sekä Allianssiurakan aikana sisältäen jälkivastuuajaisen yhteistoiminnan tarpeen mukaan.

Yhteistoimintaa Allianssiurakan aikana toteutetaan tilaajaosapuolten sekä palveluntuottajaosapuolten kesken osallistumalla Allianssiurakan toteuttamisorganisaation toimintaan. Tilaaosapuolet Väylävirasto, Fintraffic Tie Oy ja Raision kaupunki ovat osa Allianssiurakan organisaatiota, palveluntuottajaosapuolien (rakentajaosapuoli ja suunnittelijaosapuoli) kanssa.

Allianssiurakan osapuolet ovat edustettuina Allianssin johto- ja projektiryhmissä ja tarpeen mukaan muissa Allianssiurakan tekniikka-alakohtaisissa työryhmissä. Osapuolet jakavat hankkeeseen liittyvät riskit ja hyödyt sekä noudattavat tiedon avoimuuden periaatteita, kiinteää yhteistyötä hankkeelle ja Allianssiurakalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Fintraffic Tie Oy:n edustajia ja asiantuntijoita osallistuu vastaavasti hankkeen toteutuksen ohjaukseen, edellä mainittujen periaatteiden ja tavoitteiden toteuttamisen edellyttämässä laajuudessa. Allianssiurakan

tilaajaosapuolet vastaavat omalta osaltaan hankkeeseen nimeämänsä henkilöstön kustannuksista (kuten palkat sivukuluineen, päivittäiset matka- ja puhelinkulut). Poikkeuksena matkakulut eräiden Väyläviraston keskeisten avainhenkilöiden osalta, joiden säännöllinen osallistuminen hankkeeseen on välttämätöntä.

Tilaajaosapuolet (Väylävirasto, Raision kaupunki, Fintraffic Tie Oy) nimeävät edustajansa hankkeen ohjausryhmään sekä Allianssiurakan johto- ja projektiryhmiin. Hankeosapuolena toimiva ELY-keskus nimeää puheoikeuden omaavan edustajansa Allianssiurakan johtoryhmään sekä projektiryhmään.

Väylävirasto on nimennyt hankkeeseen vastaavaksi tilaajan projektipäälliköksi Mauri Mäkihön ja tilaajan projektipäälliköksi Mervi Kulhan, joiden lisäksi hankkeen toteutukseen osallistuu Väylävirastosta ja ELY-keskuksesta teknisiä ja hallinnollisia asiantuntijoita.

3.4.1 Tilaajaosapuolten ohjausryhmä

Hankkeen yhteistyötä ja kustannusten toteutumista valvomaan kootaan tilaajaosapuolten välinen ohjausryhmä, johon tilaajaosapuolet nimeävät edustajat. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Väyläviraston edustaja ja varapuheenjohtajana kaupungin edustaja (1. sijainen) ja Fintraffic Tie Oy (2. sijainen).

Ohjausryhmä kokoontuu kerran vuodessa tai tarvittaessa niin usein kuin hankkeen sujuva eteneminen edellyttää. Ohjausryhmän kokoonkutsujana toimii puheenjohtaja.

Ohjausryhmä käsittelee ja antaa menettelyohjeita sisällöllisesti ja periaatteellisesti merkittävistä muutoksista, esimerkiksi hankelaajuuteen ja merkittäviin aikataulumuutoksiin liittyen sekä käsittelee myös rahoitukseen liittyvät muutostarpeet.

3.4.2 Allianssiurakan johtoryhmä

Allianssiurakan johtoryhmään kuuluvat Allianssiurakkasopimuksen osapuolet. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen edustaja osallistuu johtoryhmän työskentelyyn puheoikeudella. Allianssin johtoryhmä kokoontuu kuukausittain tai Allianssin johtoryhmässä yhteisesti päätetyllä muulla aikataululla.

Allianssiurakan johtoryhmällä on kaikki Allianssiurakan toteuttamiseen tarvittava päätösvalta. Allianssiurakan johtoryhmä delegoi päätösvaltaa Allianssiurakan projektipäällikölle erikseen ja yhteisesti päätettävällä tavalla.

Allianssiurakan johtoryhmä päättää hankkeelle parhaaksi periaatteella Allianssiurakan projektiryhmän valmistelemien päätösesitysten pohjalta,

Allianssiurakan kehitys- ja toteutusvaiheessa. Lisäksi johtoryhmä antaa projektiryhmälle tehtäviä sekä ohjausta.

Allianssin tilaajaosapuoli määrää esimerkiksi Allianssiurakan laajuusmuutoksista, mutta Allianssiurakan johtoryhmä päättää niitä koskevista vaikutuksista, kuten muutoksista tavoitekustannukseen, Allianssiurakan aikatauluun ja liittämistä Allianssiurakan kannustinjärjestelmään.

3.4.3 Allianssiurakan projektiryhmä

Allianssiurakan projektiryhmän tehtävänä on toteuttaa johtoryhmän päätöksiä, ohjata ja valvoa hankkeen toteutumista hankkeen budjetin ja tavoitekustannuksen mukaisesti.

Allianssiurakan projektiryhmän yleisenä tehtävänä on ohjata, seurata sekä varmistaa Allianssiurakan suunnitelmien ja tilaajan tavoitteiden mukaista edistymistä. Projektiryhmä raportoi Allianssin johtoryhmälle ja valmistelee tarvittavat päätösesitykset Allianssin johtoryhmälle sekä toimeenpanee Allianssi johtoryhmän tekemät päätökset ja toteuttaa Allianssin johtoryhmän tahtoa.

3.5 Allianssiurakan laajuusmuutosten ja mahdollisten lisäkohteiden käsittelyn periaatteet

Allianssiurakan laajuus kuvataan Allianssin kehitysvaiheessa ja laajuus sidotaan tavoitekustannukseen. (Selvyyden vuoksi: **Hankkeen laajuus** sekä hankkeen laajuusmuutokset ks. sopimuksen kohta 2).

Hankkeen laajuuteen kuulumattomien erillisten lisäkohteiden kustannuksia ei sisällytetä toteutuessaan Allianssiurakan tavoitekustannukseen.

Allianssiurakan laajuuden muutoksiin liittyvät esityksen käsitellään Allianssin johtoryhmässä. **Allianssiurakan laajuusmuutoksista** päättää tilaajaosapuoli, mutta vaikutuksista Allianssin tavoitekustannukseen ja kannustinjärjestelmään päättää Allianssin johtoryhmä.

Allianssiurakan tavoitekustannusta ei voi muuttaa muuten kuin Allianssiurakan laajuusmuutoksella. Allianssiurakan laajuusmuutosten rahoitus ja kustannusjako toteutetaan tämän sopimuksen kohdan 5.3. määritellyllä tavalla.

Mikäli jokin osapuoli (ELY, Raision kaupunki tai Fintraffic Tie Oy) päättää toteuttaa Allianssiurakkaan kuulumattoman lisäkohteen, tulee sen tilata lisäkohteen toteutus erikseen. Lisäkohteen ja Allianssiurakan ratkaisut on yhteensovittettava siten, että molempien osalta vaikutukset, laatu ja toiminnallisuus toteutuu suunnitelmanmukaisena eikä ole ristiriidassa **Hankkeelle** asetettujen tavoitteiden tai Allianssiurakan tavoitteiden kanssa.

4 Rakennusaikainen kunnossapito ja rakennusaikaiset vakuudet

Tällä sopimuksella ei muuteta tienpitoon liittyvien velvollisuuksien ja vastuiden jakautumista lakimääräisestä.

Väylävirasto ja kaupunki vastaavat tienkäyttäjiin nähden tien- ja kadunpidosta. Väylävirasto vastaa urakka-alueen maanteiden kunnossapidosta maantielain (503/2005) mukaisesti. Kaupunki vastaa urakka-alueen katujen, yksityisteiden ja puistojen kunnossapidosta kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan. Sopijapuolet vastaavat koko hankkeen ajan niiden vastuulle kuuluvista hankeosista, ellei urakkasopimuksissa urakoitsijalle siirry joltain osin vastuuta.

Sopijapuolet sitoutuvat sisällyttämään määräykset rakennusaikaisesta väylien kunnossapidosta Allianssiurakkasopimukseen siten, että urakka-alueen maanteiden, katujen, yksityisteiden ja viheralueiden kunnossapidosta rakennusaikana maanteiden, katujen, yksityisteiden ja viheralueiden talvihoitoon sisältyviä töitä lukuun ottamatta vastaa urakoitsija.

Hankkeen aikana tai sen johdosta ei tapahdu muita muutoksia urakka-alueen maa-alueiden omistuksessa kuin mitä tietoimitukset tai katuihin kohdistuvat yleisten alueiden mittaukset aiheuttavat.

Määräykset rakennusaikaisista vakuutuksista otetaan solmittavaan urakkasopimukseen.

5 Hankkeen kustannukset, rahoitus ja omistus

5.1 Toteutuskustannukset

Toteutuskustannuksiin sisältyvät kohdassa 2 Hankkeen laajuus -kohdassa mainitun tiesuunnitelman mukaisen lopputuloksen aikaansaamiseksi välttämättömät suunnitelmat ja toimenpiteet.

Hankkeen toteutuskustannusten jakaminen yhteensovitetaan noudattamalla Väyläviraston ja Fintraffic Tie Oy:n välisen kumppanuussopimuksen, Allianssiurakkasopimuksen, tämän toteuttamissopimuksen sekä hanketta koskevin osin suurten kaupunkiseutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen periaatteita.

Hanke rahoitetaan valtion, yhtiön ja kaupungin rahoitusosuuksien kokonaisuudesta, joilla Allianssiurakan kustannukset ja tilaajien hankinnat katetaan. Hankkeen toteutuskustannukset koostuvat hankintavaiheen tilaajaosapuolten yhteisistä hankinnoista, tarjousvaiheen palkkioista

(tarjouspalkkiot), Allianssiurakkasopimuksen perusteella maksettavista suunnittelun ja rakentamisen korvattavista kustannuksista, palkkioista ja kannustinjärjestelmästä (bonuspooli) mukaan lukien Allianssiurakan muut hankinnat ja mahdolliset Allianssin laajuusmuutokset. Hankkeen ehdolliset optiokohteet eivät sisälly toteutuskustannuksiin.

Fintraffic Tie Oy rahoitusosuutta kohdistetaan ainoastaan Fintraffic Tie Oy omaisuudeksi jäävien rakenteiden, laitteiden ja järjestelmien suunnitteluun, rakennuttamiseen, rakentamiseen ja hankkimiseen tai kuluihin.

Vastaavasti Väyläviraston ja Raision kaupungin rahoitusosuuksia ei kohdisteta Fintraffic Tie Oy omaisuudeksi jäävien rakenteiden, laitteiden ja järjestelmien suunnitteluun, rakennuttamiseen, rakentamiseen ja hankkimiseen tai kuluihin.

Allianssiurakan yleiskustannusten, kilpailutuksen kuluihin, Väyläviraston kilpailutus ja rakennuttamiskulujen sekä bonuspoolin osalta Allianssiurakan kustannukset jaetaan tilaajaosapuolten kesken kustannusjakoprosenttien suhteessa kohdan 5.3. mukaisesti.

Allianssiurakkasopimuksen Kaupallisen mallin periaatteet kuvaa Allianssiurakan toteuttamisen kompensatiomallin (kuva 1) sisältäen kustannusten, palkkioiden ja kannustinjärjestelmän määritelmät sekä maksatuksen ja laskutuksen periaatteet.

Allianssiurakan tavoitekustannus määritetään Allianssiurakan kehitysvaiheessa, se sidotaan Allianssiurakan laajuuteen ja hyväksytään kunkin Tilajaosapuolten toimesta, käsitellään Tilajaosapuolten ohjausryhmässä sekä Allianssiurakan johtoryhmässä.

Allianssiurakan tavoitekustannuksen lisäksi Allianssin johtoryhmä hyväksyy kehitysvaiheen tulokset (hankesuunnitelman), missä kuvataan myös muun muassa osapuolten välinen riskienhallinta, riskien jako, kannustinjärjestelmä, aikataulu ja muut edellytykset Allianssiurakan toteutusvaiheeseen siirtymisen kannalta.

Tilajaosapuolet varautuvat tahoillaan kustannus- ja muiden riskien hallintaan. Riskienhallinta ja riskienvaraukset tarkentuvat Allianssiurakan kehitysvaiheen aikana.

Toteutuskustannuksiin sisältyvät kohdassa 2 Hankkeen laajuus -kohdassa mainitun tiesuunnitelman mukaisen lopputuloksen toteuttamiseksi välttämättömät suunnitelmat ja toimenpiteet.

Näitä ovat mm.:

- teiden, katujen, yksityisteiden sekä niihin liittyvien rakenteiden ja järjestelmien rakentaminen ja työn aikainen tilaajan maksettavaksi kuuluva muutossuunnittelu
- ulkopuolisten toimijoiden johtosiirtokustannukset sikäli kuin ne tien- tai kadunpitäjälle kuuluvat
- hankealueen pilaantuneiden maiden puhdistus
- sellaisten olosuhteiden, asiakirjojen, kannanottojen tai vastaavien perusteella maksettavat vahingonkorvaukset, muut velvoitteet ja oikeudenkäyntikulut, jotka eivät sisälly Allianssiurakan toteuttajaosapuolen vastuulle
- konsultti-, selvitys-, tutkimus, tiedotus-, rakennuttamis- ja projektinhallintakustannukset muun kuin Väyläviraston tai Raision kaupungin oman työn osalta sekä
- Rakennustöistä kolmansille osapuolille maksettavat korvauskustannukset, joita ei voi kohdistaa urakoitsijalle
- muut suoraan hankkeen toteuttamisesta johtuvat vastaavat kustannukset.

Kaupunki luovuttaa omistamansa maa-alueet hankkeelle korvauksetta työn ajaksi, siltä osin kuin hanke niitä tarvitsee työmaan johdosta.

Tilaajaosapuolten henkilöstön omia palkkakuluja ei lueta toteutuskustannuksiin. Väylävirasto maksaa hankkeelle myönnetystä valtuudesta (190 milj. euroa) hankkeelle nimettyjen vastuuhenkilöidensä sekä mahdollisesti erikseen nimettävien muiden teknisten asiantuntijoiden matkakulut, joilla on merkittävää säännöllistä matkustustarvetta hankkeelle.

Vastuu hankkeen kustannusvalvonnasta kuuluu ensisijaisesti Väylävirastolle, jonka on raportoitava kaupungille säännöllisesti sekä vastattava asioiden kattavasta esittelystä ohjausryhmälle.

5.2 Maanlunastus- ja korvauskustannukset

Maanlunastus- ja korvauskustannukset eivät sisälly hankkeen toteutuskustannuksiin. ELY-keskus maksaa maantietoimitusten maanlunastus- ja korvauskustannukset. Maantietoimituksen laittaa vireille ELY-keskus. Maantietoimituksessa hoidetaan myös yksityisteiden lunastus.

Katualueiden lunastukset ja korvauskustannukset puolestaan maksaa kunta. Katualueiden lunastukset panee vireille kunta.

Hankkeen toteuttamiskustannuksiin ei lasketa Raision kaupungin ennakoon lunastamia tunnelin kiertotieksi vaadittavaa maapohjaa. Maapohja sijaitsee asemakaava-alueella ja jää kaupungin omistukseen hankkeen valmistuttua. Mikäli em. maapohjalla sijaitsevia rakennuksia on purettava työmaan johdosta, kuuluvat purkukustannukset hankkeen kustannuksiksi.

Tietoitusprosessi saattaa jatkua vielä hankkeen rakentamisvaiheen päättymisen jälkeen.

5.3 Toteutuskustannusten rahoittaminen

Hankkeen tiesuunnitelman kustannusarvioon perustuva toteutuskustannusarvio on 235 miljoonaa euroa (alv 0 %) (Maku 145, vuosi 2020=100).

Väyläviraston osalta toteutuskustannusten enimmäismäärä on valtion talousarviossa myönnetty sopimusvaltuus 190 miljoonaa euroa (alv 0 %). Valtion sopimusvaltuuden korottamiseen tarvitaan eduskunnan päätös. Yhtiön rahoitusosuus on enintään 15 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Raision kaupungin rahoitusosuus on MAL sopimuksen mukaan 16,5 miljoonaa euroa (alv 0 %) tai enintään 20 miljoonaa euroa (alv 0 %). Edellä mainittu rahoitusosuus sisältää tiesuunnitelman mukaisen toteutuksen (sisältäen K4 Martinkadun, jota Raision kaupunki toteuttaa parhaillaan erikseen sekä K1 Raisiontien, jonka toteutuslaajuus täsmentyy KAS-vaiheessa).

Hankkeen tai Allianssiurakan yleisten kustannusten osalta Fintraffic Tie Oy:n ja Väyläviraston sekä Raision kaupungin kustannusjako tapahtuu kohdan 5.1 mukaan ja seuraavasti:

Koska hankkeen tai Allianssiurakan yleiskuluja, sellaisia rakennusosia, töitä tai kuluja, joita ei ole kohdistettavissa tarkasti omaisuuseriin, niiden osalta rahoitusosuudet sovitaan jaettaviksi prosenttiosuuksilla. Tilaaajaosapuolten kustannusjako on määritelty MAL sopimuksen mukaisina valtion, kaupungin ja yhtiön välille. Kustannusjakoprosentin määrittelyssä on huomioitu muiden johtojen- ja laiteomistajien rahoittamat hankealueella toteuttamat siirtotyöt ja niiden tiesuunnitelman mukainen kustannusarvio (n. 9,7 miljoonaa euroa).

Hankkeen kustannusjakoprosentit ovat:

- Väylävirasto 82,07 %
- Raision kaupunki 7,13 %
- Fintraffic Tie Oy 6,48 %

Tilaaajaosapuolet asettavat kustannusjako-osuuksien suhteessa Allianssiurakan kannustinjärjestelmään alkupääomaksi 2% tavoitekustannuksen arvosta, mikä tarkoittaa lopullisesti Allianssiurakan kehitysvaiheen aikana.

Hankkeen kilpailutusvaiheen kustannuksista on vastannut Väylävirasto. Kilpailutusvaiheen kustannukset jaetaan tilaaajaosapuolten kustannuksiksi Allianssiurakan maksuun vuodelle 2025. Allianssiurakan

korvattavat kustannukset ja palkkio muodostavat palveluntuottajalle maksettavat maksuerät.

Vuosijakoennuste tarkentuu Allianssiurakan kehitysvaiheen aikana v. 2025-2026. Vuosijakoennustetta tarkennetaan tarpeen mukaan hankkeen edistyessä ja kustannusarvion tarkentuessa.

Hankkeen teoreettinen arvio tiesuunnitelman mukaisesta kustannusarvion vuosittaisesta jakaumasta:

	%	Yhteensä (alv 0 %) milj. euroa	ALV 25,5 % milj. euroa	Yhteensä (sis. alv 25,5 %), milj. euroa
2025	2	4,70	1,20	5,90
2026	3	7,05	1,80	8,85
2027	35	82,25	20,97	103,22
2028	35	82,25	20,97	103,22
2029	20	47,00	11,99	58,99
2030 - 2034	5	11,75	3,00	14,75
Yhteensä	100	235,00	59,93	294,93

Hanke toteutetaan tilausvaltuuden puitteissa. Mikäli on riski siitä, että kustannusarvio ylittyisi, tulee siitä neuvotella tilaajaosapuolten kesken.

Väyläviraston laskennallinen vuosijakoennuste käyttämällä kustannusjakoprosenttina 82,07 % ja MAL sopimuksen mukaista 190 milj. euron kustannusosuutta:

	%	Yhteensä (alv 0 %) milj. euroa	ALV 25,5 % milj. euroa	Yhteensä (sis. alv 25,5 %), milj. euroa
2025	2	3,80	0,97	4,77
2026	3	5,70	1,45	7,15
2027	35	66,50	16,96	83,46
2028	35	66,50	16,96	83,46
2029	20	38,00	9,69	47,69
2030 - 2034	5	9,50	2,42	11,92
Yhteensä	100	190,00	48,45	238,45

Kaupungin laskennallinen vuosijakoennuste käyttämällä kustannusjakoprosenttina 7,13 % ja MAL sopimuksen mukaista 16,5 milj. euron kustannusosuutta:

	%	Yhteensä (alv 0 %) milj. euroa	ALV 25,5 % milj. euroa	Yhteensä (sis. alv 25,5 %), milj. euroa
2025	2	0,33	0,084	0,414

2026	3	0,495	0,126	0,621
2027	35	5,775	1,473	7,248
2028	35	5,775	1,473	7,248
2029	20	3,30	0,842	4,142
2030 - 2034	5	0,825	0,210	1,035
Yhteensä	100	16,50	4,21	20.71

Vuosittaiset toteutuskustannukset tarkentuvat mm. urakoitsijoiden työaikataulun ja sopijapuolten käytettävissä olevan vuosirahoituksen mukaisesti. Tilaajaosapuolten euromääräiset rahoitusosuudet tarkentuvat kilpailuttamisen jälkeen Allianssiurakan kehitysvaiheessa.

Raision kaupungin tai ELY-keskuksen mahdollisten lisäkohteiden teettäminen Allianssiurakan aikana eivät vaikuta sopijapuolten euromääräisiin maksuosuuksiin, koska niiden rahoitus on erillinen.

Kolmannen osapuolen tämän hankkeen yhteydessä maksettavaksi tuomitut, määrätyt tai sopimukseen perustuvat sakot, sanktiot tai korvaukset, joiden saajana on tilaaja, jaetaan rahoitus- ja omaisuusjako-osuuksien suhteessa.

5.4 Omistus ja kunnossapito

Allianssiurakan tuloksena olevat rakenteet tulevat ilman eri korvausta hyväksytyn tiesuunnitelman mukaisesti ja hallinnollisia rajoja noudattaen sopijapuolten omistukseen. Omistus ja kunnossapitorajat ja vastuut määritellään tilaajaosapuolien kesken tarkemmin Allianssiurakan kehitysvaiheen aikana.

Allianssiurakan vastaanoton jälkeen valmiit rakenteet siirtyvät valtion tai kaupungin, Fintraffic Tie Oy:n tai laiteomistajan omistukseen, hoitoon ja kunnossapitoon. Lainvoiman saaneessa tiesuunnitelmassa yksityisteiksi määritettyjen teiden omistus- ja hoitovastuu määritetään lain mukaisessa maantietoimituksessa.

Peruskorjaus- ja kustannusvastuu on rakenteen omistajalla.

5.5 Laskujen maksu

Allianssiurakan kehitysvaiheessa laaditaan laskujen maksuun erilliset periaatteet. Sopijapuolet edellyttävät urakkasopimuksessa sovittavan hankkeen toteuttamiskustannuksia aiheuttavien laskujen maksamisesta seuraavaa:

Suunnitteluosapuolelle maksetaan tarjouksen mukainen palkkio korvattavien kustannusten päälle oman työn osalta. Rakentajaosapuolelle maksetaan kiinteä euromääräinen palkkio. Allianssiurakan rakentaja- ja suunnitteluosapuolten palkkiotarjouksen antamista varten tilaaja on

arvioinut Allianssiurakan korvattavien kustannusten määräksi 160 000 000,00 euroa (alv 0 %).

Allianssiurakan palveluntuottajaosapuoli laatii maksuerätaulukon, jonka tilaajapuolet hyväksyvät. Jokaisessa maksuerässä tulee olla eroteltuna maksuerän arvonlisäverottomat Väyläviraston ja kaupungin sekä yhtiön osuudet sekä sopijapuolten osuuksiin sisältyvät arvonlisäverot. Raision kaupunki ei ole rakentamispalvelun käänteisen arvonlisäveron piirissä.

Allianssiurakan palveluntuottajaosapuolet veloitetaan toimittamaan urakan edistyessä laskut hankkeen kaikille tilaajaosapuolille. Väylävirasto tarkistaa maksuerien oikeellisuuden ja maksukelpoisuuden. Sen jälkeen, kun Väylävirasto on hyväksynyt sekä maksuerien oikeellisuuden että maksukelpoisuuden, Väylävirasto antaa palveluosapuolelle luvan lähettää laskut tilaajaosapuolille maksettavaksi tämän sopimuksen mukaisesti. Todistus maksuerän maksukelpoisuudesta on toimitettava laskun liitteenä. Laskuista tulee käydä selvästi ilmi työmaa-avain, mistä maksuerästä on kyse ja kunkin tilaajaosapuolen osuus ko. maksuerästä. Urakkasopimuksessa ilmoitettu urakan laskujen maksuaika on 21 päivää. Laskutusta varten laaditaan erillinen ohje palveluntuottajia varten, jotta vaatimukset tilaajaosapuolten laskutuskäytännöistä ja tarkastusmenettelyistä toteutuvat.

Hankkeen toteuttamista edeltävät ja toteuttamissopimuksen kustannusjakoon sisältyvät muut kustannukset otetaan huomioon laskutuksessa siten, että kustannusjako-osuudet kokonaisuutena toteutuvat.

Laskut kirjataan Väyläviraston perustamaan urakan seurantajärjestelmään. Tämän lisäksi kaupunki järjestää oman seurantansa hankkeen laskuista. Näitä kahta erillistä seurantaa verrataan toisiinsa vuosittain 30.6. ja 31.12. laskutuksen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

Edellä kuvattu menettely koskee Allianssiurakan laskujen lisäksi kaikkia muitakin hankkeeseen kuuluvia toteutuskustannuksiin lukeutuvia laskuja.

Kumpikin sopijapuoli huolehtii omista rakennusalan tiedonantovelvollisuuteen kuuluvista raportointivelvollisuuksistaan Verohallinnolle.

5.6 Arvonlisävero

Osapuolet vastaavat rahoitusosuuksiensa arvonlisäverosta.

Kunta voi harkintansa mukaan hankkia verottajalta ennakkolausunnon arvonlisäverokohteluista. Sopijapuolet ovat velvollisia vastaamaan tässä sopimuksessa sovitusta kustannuksista riippumatta verottajan arvonlisäverokohtelua koskevista päätöksistä.

6 Toiminta takuuajana

Sopijapuolet edellyttävät, että urakkasopimukseen sisältyvä rakennusurakan takuuajana on viisi (5) vuotta urakan vastaanottamisen jälkeen ja että urakoitsija antaa yhden vakuuden, joka koskee sekä Väylävirastoa, Raision kaupunkia ja Fintraffic Tie Oy:tä niiden rahoitusosuuksia vastaavasti.

Väylien, rakenteiden ja järjestelmien takuuajaisista ja sen jälkeisistä kustannuksista vastaa maanteillä valtio ja omistamillaan kaduilla ja yksityisteillä kunta sikäli, kun mainitut kustannukset eivät kuulu urakoitsijan takuun piiriin.

7 Tietoturva ja tietosuojat

Käsitellessään salassa pidettäviä tietoja tai henkilötietoja tähän sopimukseen liittyen Väylävirasto ja Raision kaupunki sitoutuvat varmistamaan riittävän tietoturvan tason ja noudattamaan kulloinkin soveltuvaa tietoturvaa koskevaa lainsäädäntöä.

Väylävirasto ja Raision kaupunki toimivat tämän sopimuksen kohteena olevassa hankkeessa EU:n yleisen tietosuojat-asetuksen (2016/679/EU, jäljempänä "tietosuojat-asetus") 26 artiklan mukaisina yhteisrekisterinpitäjinä.

Sopijapuolet sitoutuvat kukin osaltaan noudattamaan tietosuojat-asetuksen ja muun kulloinkin soveltuvan tietosuojalainsäädännön vaatimuksia käsitellessään henkilötietoja tähän sopimukseen liittyen. Sopijapuolet sitoutuvat avustamaan toisiaan tietoturva- ja tietosuojalainsäädännön noudattamisen varmistamisessa, esimerkiksi ilmoittamalla havaitsemastaan henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta toiselle sopijapuolelle ilman aiheutonta viivytystä.

Sopijapuolten korvausvastuu henkilötietojen käsittelystä rekisteröityjä kohtaan määräytyy tietosuojat-asetuksen 82 artiklan mukaan.

Sopijapuolten keskinäisessä suhteessa Väylävirasto toimii yhteyspisteenä rekisteröidyille rekisteröityjen tietosuojat-asetukseen perustuvien oikeuksien toteuttamisessa ja vastaa tietosuojat-asetuksen 13 ja 14 artiklojen edellyttämästä rekisteröityjen informoinnista, ellei informointi ole yksittäistilanteissa tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa kunnan/yrityksen toimesta. Kaupunki sitoutuu omalta osaltaan toteuttamaan rekisteröityjen tietosuojat-asetukseen perustuvia oikeuksia sekä avustamaan Väylävirastoa rekisteröityjen informoinnissa.

8 Riitaisuusien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen kohteena olevasta hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvottelemalla. Mikäli neuvottelut

eivät johda tulokseen, erimielisyydet käsitellään ensiasteena Helsingin käräjäoikeudessa.

9 Sopimuksen voimaantulo ja allekirjoittaminen

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Tämä sopimus on sähköisesti allekirjoitettu.

Kaupungin (Raision kaupunki) puolesta sopimuksen on allekirjoittanut kaupunginjohtaja Eero Vainio ja Tekninen johtaja Timo Oja.

Valtion (Väylävirasto) puolesta sopimuksen on allekirjoittanut ratkaisijana Toimialajohtaja Magnus Nygård ja esittelijänä projektipäällikkö Mauri Mäkiäho.